

NOVOMESTSKÝ SPRAVODAJCA

5/2021
Máj 2021

42. ročník | ISSN 1338-8223 | MK SR - EV 3966/10

Oceľový muž

Mária Volárová, Michaela Kobidová

pokračovanie príbehu Oslobodenie očami malého chlapca, ktorý bol uverejnený v aprílovom čísle Novomestského spravodajcu.

Všetci, ktorí zostali v synagóge, ženy a deti, zobrali do Ohel-Dávid. To bol starobinec na pravej strane, ako sa išlo ku kúpalisku. Tam ich koncentrovali predtým, ako ich poslali na smrť. Nemyslím si, že viete o tom, že slovenská vláda platila Nemcom 200 DM za každého žida vystavovaného zo Slovenska, rozumajte správne splynovaného alebo inak zavraždeného. V tom starobinci stáli drevené chalupy, ktoré budoval - úplne náhodou - náš otec. A tak sa stalo, že mal kľúč od zadnej brány. Keďže otec mal toľko dobrých známych na dedinách, poslal jedného na bicykli v noci po našu matku aj babku, jej matku. Tak obe prežili s nami celú vojnu a odišli do Izraela.

Po vojne milióny ľudí blúdili po Európe ako stratené ovce. Židovské inštitúcie zbierali hlavne židovské deti a mládež a starali sa o ne. Tak prišli aj k nám v Novom Meste. Boli z Palestíny (Izrael ešte neexistoval). Väčšinou to boli vojaci anglickej a americkej armády. Tam ich koncentrovali predtým, ako ich poslali na smrť. Nemyslím si, že viete o tom, že slovenská vláda platila Nemcom 200 DM za každého žida vystavovaného zo Slovenska, rozumajte správne splynovaného alebo inak zavraždeného. V tom starobinci stáli drevené chalupy, ktoré budoval - úplne náhodou - náš otec. A tak sa stalo, že mal kľúč od zadnej brány. Keďže otec mal toľko dobrých známych na dedinách, poslal jedného na bicykli v noci po našu matku aj babku, jej matku. Tak obe prežili s nami celú vojnu a odišli do Izraela.

Po vojne milióny ľudí blúdili po Európe ako stratené ovce. Židovské inštitúcie zbierali hlavne židovské deti a mládež a starali sa o ne. Tak prišli aj k nám v Novom Meste. Boli z Palestíny (Izrael ešte neexistoval). Väčšinou to boli vojaci anglickej a americkej armády. Tam ich koncentrovali predtým, ako ich poslali na smrť. Nemyslím si, že viete o tom, že slovenská vláda platila Nemcom 200 DM za každého žida vystavovaného zo Slovenska, rozumajte správne splynovaného alebo inak zavraždeného. V tom starobinci stáli drevené chalupy, ktoré budoval - úplne náhodou - náš otec. A tak sa stalo, že mal kľúč od zadnej brány. Keďže otec mal toľko dobrých známych na dedinách, poslal jedného na bicykli v noci po našu matku aj babku, jej matku. Tak obe prežili s nami celú vojnu a odišli do Izraela.

Alleluja! Teraz je tomu koniec. Slnko svieti a my sme slobodní ľudia. Všetko

zlo padlo do mora. Odvtedy je všetko dobré. Tak ako aj celý ostatný normálny svet.

Ja so bol potom 2 roky v kibuci. Pol dňa som sa učil a pol dňa pracoval. Dostal som strechu nad hlavu, posteľ, jedlo, lekársku starostlivosť - všetko, čo som potreboval, všetko bolo a je dobré, pekné, pokojné, a naše! Vedel som, že ak by mi chcel niekto urobiť niečo zlé, naša armáda bude intervenovať, hneď, silno, brutálne, aby bolo každému jasné, že ja môžem žiť v pokoji. To, čo bolo, sa nikdy nebude opakovať.

Keď som mal 17 rokov, zmenil som si meno. Mal som strýka, maminho brata, ktorého som mal veľmi rád. On bol zavraždený v Poľsku. Aj jeho 24-ročná manželka Rela a ich 4-ročná dcéra Eva. Jeho hebrejské meno bolo Asher. Zobral som si jeho meno, aby tak „žil“ skrze mňa. **Paldi** som si vybral preto, lebo to znamená po hebrejsky oceľový. Niektorí či niečo, čo je z ocele, je paldi.

Keď som dovŕšil 18 rokov, narukoval som, samozrejme, do vojska a dobrovoľne som sa prihlásil do najlepšej, špičkovej a najbezpečnejšej jednotky. To bola moja povinnosť. Celé okolie sa nás bálo. Hlavne susedné nepriateľské štáty. Stalo sa, že Arabi prichádzali v noci do Jeruzalema a vraždili židov. Dovedli tam našu jednotku - a bol pokoj!!! Nikto nebudu vraždiť Židov len preto, že sú Židia! My máme teraz náš vlastný štát, armádu, zbrane i technológie. Raz som stade cestoval autobusom to Tel Avivu. Jeden muž prišiel ku mne a spýtal sa, či som „z tamtych“, podľa uniformy. Keď počul, že áno, zasalutoval a povedal mi, že ani mačky nejdu von v noci, keď sme nablízku.

No stala sa mi v tej jednotke aj situácia, ktorá ma skoro stála život. Vyskakovali sme z lietadla a stalo sa, že namiesto výskoku z lietadla som sa pošmykol a spadol som sa pod lietadlo. Lietadlo malo vzadu malé koleso, ktoré som hlavou minul o milimeter. Odrazu som cítil, že namiesto pádu som ťahaný horizontálne za lietadlom. To trvalo niekoľko sekúnd - padák sa odtrhol a ja som padal dolu veľkou rýchlosťou s roztrhaným padákom. Mal som sekundy, kým dopadnem na zem. Vtedy som sa rozhodol spraviť všetko, presne ako ma cvičili - aj keď si zlomím všetky kosti a strávim 10 rokov v nemocnici, aby som prežil! Chcel som žiť! Naozaj som z toho vyšiel ako invalid, dodnes vstávam pomocou rúk a nie kolien, ale som tu a všetko je v poriadku. Len neviem, prečo toto všetko píšem...

Študovať som nemohol z mnohých príčin, ale bol som a som samouk. Kurzy na univerzitách, odborné kurzy, cestovanie po celom svete. Potom

Začneme od seba -
SEPARUJME

str. 3

Beďa
odsúdeným

str. 8

Nobomeštanky
siahali
na bronz

str. 15

som ťažko pracoval, celý život. Teraz mám 88 rokov, ale aj tak sa ešte snažím ako tak pracovať.

V kibuci som pracoval roky na traktoroch, kombajnoch a podobne. Keď sme stadiaľ odišli do mesta (Aškelon), dostal som prácu v jednej traktorovej firme. To bolo peklo, ale musel som vydržať rok, aby som mohol povedať, že som tam a tam pracoval. Odtiaľ ma poslali na psychometrický test. Nevedel výsledok toho testu, ale keď som hľadal potom prácu v jednej preglejkovej továrni, ktorú práve stavali, povedali mi, že si môžem vybrať akúkoľvek pozíciu u nich, lebo taký test ešte nevideli. Ha, ha. A ja som si vybral pracovať vo výrobe. O pol roka tam bol len jeden človek, ktorý vedel o všetkom, čo sa tam robí – AsherPaldi. Továreň začala pracovať a o niekoľko mesiacov nebolo miesta, kam uskladniť všetky tie dosky, lebo sa nepredávali. Manažment ma zavolať a povedali mi, že keď sa nebudú predávať, zatvoria továreň. Dovtedy som v živote nepredal ani škatulku zápalek, ale súhlasil som a po niekoľkých týždňoch továreň pracovala na tri smeny denne.

Potom som dostal prácu v Nairobi, Keni (a... zabudol som – medzitým som sa naučil po anglicky). Tam som viedol 5 rokov izraelskú obchodnú firmu. Už som mal 2 deti, ktoré tam chodili do anglických škôl, a preto ve-

dia perfektne po anglicky. Po Keni sme sa vrátili domov, lebo dcéra mala už 18 rokov a vstúpila do armády na 18 mesiacov.

Po mesiaci doma bez práce som bol pozvaný do DeadSea Works, druhej najväčšej továrne v Izraeli, ktorá vyrábala z Mŕtveho mora potaš. Továreň mala na sklade skoro 2 milióny metrických ton potašu a vyrábali ročne ešte ďalšie 2 milióny. Obrovské množstvo. Zavolať ma tam, lebo vraj počuli, že v Izraeli je iba jeden človek, ktorý to dokáže predať – Asher Paldi. Tak som to vzal, lebo išlo o existenciu 1200 rodín. Pracoval som tam 4 roky na deň presne. Keď som odišiel, sklad bol prázdny, továreň pracovala celou kapacitou a objednávky mali podpísané na celý rok. Lietal som po celom svete (prvou triedou). Viac vo vzduchu ako na zemi. Predával som ako bláznivý..., ale vyplatilo sa.

Keď som tam skončil, založili sme v roku 1979 (12 partneri) malú firmu menom Procon, ktorá sa zameriava na bezpečnostný materiál a technológie. Na Slovensku nás v správnych kruhoch poznajú tiež veľmi dobre. Tá firma patrí niekoľko posledných rokov celá mne. Myslím si, že mozaika zážitkov z môjho života je už dosť pestrá, avšak stále som otvorený novým, ktoré ešte len pribudnú.

Krátke správy z mesta

Zdroj: TSM | Foto: Jana Krištofovičová

Ako prvé sa po uvoľnení opatrení 19. apríla otvoril I. stupeň základných škôl a materské školy. Tu je percentuálny prehľad návratu detí v prvých dňoch.

Do tried I. stupňa ZŠ sa vrátilo z celkového počtu detí:

ZŠ Tematínska: 94% | ZŠ kpt. Nálepku: 88% | ZŠ Odborárska: 82%

| Spojená škola sv. Jozefa: 85%

Naši najmenší - do tried MŠ sa vrátilo: 76% detí

Na Škultétyho ulici už zakvitli nádherné stromy Sakury.

Sakura (čerešňa) je strom obsypaný tisícami kvetov ružového odtieňa s purpurovými kalíškami a žltými tyčinkami. Dorastá do šesť až osem metrovej výšky, teda patrí medzi stromy nižšie. Vetvy majú opadavé listy, ktoré sú pri pučení zafarbené dohnedá a neskôr lesklo zelená. Na jeseň sa zafarbí do krásnej oranžovej farby.

Záhon letničiek aj trávnik dostali pred Mestským kultúrnym strediskom zabráť vďaka tým, ktorí nedokážu urobiť pár krokov navyše.

Vývoz OBJEMOVÉHO ODPADU

Zdroj: TSM

Technické služby mesta Nové Mesto nad Váhom oznamujú obyvateľom mesta, že vývoz **OBJEMNÉHO ODPADU** sa bude realizovať **v termíne od 10. mája do 21. mája podľa uvedeného harmonogramu:**

Čo je objemný odpad? Objemné (nadrozmerne) odpady sú také KO, ktoré nie je možné pre ich rozmer a veľkosť umiestniť do štandardne používaných zberných nádob na zmesový odpad, (napr. starý nábytok a jeho časti, sedačka a pod...) Objemným odpadom nie sú vrecia naplnené stavebným odpadom či iným KO.

OBJEMNÝ ODPAD

Harmonogram pristavenia veľkoobjemových kontajnerov (VOK) na objemný odpad:

- 10. máj:** Železničná, Dolná, Slnečná, Letná, Stredná, Fándlyho
- 11. máj:** Brigádnická, Lipová, Budovateľská, Vysoká, Vinohradnícka
- 12. máj:** Jilemnického, Sasinkova – 2x, Fr. Kráľa, Bratislavská
- 13. máj:** Jánošíkova, Lesnícka, Kamenná, Javorinská, Škultétyho
- 14. máj:** Vajanského, kpt. Uhra, Kmetova, Tehelná, Mnešická, Tušková, Turecká
- 17. máj:** Severná, O. Plachého, Kukučínova, Ružová, Čulenova, Izbická
- 18. máj:** Hečkova, Sadová, Tajovského, Severná, Záhradná, Kvetinová
- 19. máj:** Považská, Tematínska, Karpatská, SNP, Kpt. Nálepku
- 20. máj:** Dibrovova, Hollého, Dr. I. Markoviča, D. Štubňu, Partizánska,
- 21. máj:** Športová, Južná, Čachtická, Benkova, Piešťanská /pri učilišti/ - nové prístavenie

UPOZORNENIE!!!: Do pristavených kontajnerov je zakázané ukladať stavebný odpad, drobný stavebný odpad a biologicky rozložiteľný odpad.

Aktuálne informácie na tsm.nove-mesto.sk

5. mimoriadne zasadnutie MsZ

František Mašlonka, viceprimátor

5. mimoriadne zasadnutie Mestského zastupiteľstva mesta Nové Mesto nad Váhom z 9. apríla 2021 uznesením č. 310 /2021-MsZ **schvaľuje** návrhovú komisiu v zložení:

predseda – JUDr. Filip Vavrinčík
člen - JUDr. Vladimír Fraňo LL.M.
člen - Miroslav Ostrenka

uznesením č. 311/2021-MsZ **schvaľuje** zabezpečenie spolufinancovania mesta Nové Mesto nad Váhom pre projekt s názvom „Zvýšenie miery zhodnocovania BRKO v Novom Meste nad Váhom“, ktorý bude

realizovaný v rámci výzvy s kódom: OPKZP-PO1-SC111-2019-56, pričom výška 5%-ného spolufinancovania predmetného projektu zo strany mesta z celkových oprávnených výdavkov projektu predstavuje hodnotu 25 465,95 €.

Termín: ihneď
Zodpovedný: prednosta MsÚ
uznesením č. 312/2021-MsZ **berieme na vedomie** zmenu organizačnej štruktúry MsÚ.

Termín: ihneď
Zodpovedný: prednosta MsÚ

Názor svet nezmení, vlastný príklad áno Začnime od seba - SEPARUJME

Jana Krištofovičová (TSM)

Separáciu a následnou recykláciu odpadu:

- šetríme prírodné zdroje a energiu, pretože nie je potrebné ťažiť nové suroviny, chránime naše zdravie,
- neprispievame k znečisteniu prírody – taká prechádzka v prírode po tráve je asi oveľa príjemnejšia ako prekračovanie plastových fliaš, téglíkov a starých pneumatík,
- znižujeme množstvo emisií v ovzduší.

Typy a triky ako na to:

V súčasnosti je úroveň vytriedenia komunálneho odpadu v našom meste za rok 2020 na úrovni 47,6 % A tak na skládku odvážame stále veľa plastov, papiera, skla a iného materiálu, ktorý by sa dal opätovne využiť.

Separovanie odpadu je len o zvyku. Tak, ako sme sa v detstve naučili vyhadzovať odpadky do koša, je potrebné sa naučiť hádzať plastové fľaše a plechovky do žltého, noviny do modrého koša...

PLASTY

90% odpadu, ktorý ostáva nerozložený na skládkach sú plasty. A nielen na skládkach ale v prírode, riekach, moriach a oceánoch. Podľa aktuálnych štatistík ľudstvo ročne vyprodukuje viac ako 300 000 000 ton plastového odpadu. **DOBA ROZPADU PLASTOV SA POHYBUJE OD 500 DO 1 000 ROKOV A VIAC.** Plasty sa nerozložia nikdy. Po veľmi dlhom čase dôjde k ich rozpadu na drobné granulky, z ktorých boli pôvodne vyrobené. V prírode teda ostávajú navždy.

Najväčšiu časť plastového odpadu tvoria PET fľaše - obaly z minerálok a sladených nápojov. Tieto sa môžu recyklovaním použiť na nové fľaše, textil... Triedime ich na triediacej linke ručne – podľa farby.

AKO NA TO?

Nádoby na **plastový odpad sú žltej farby a patrí sem: STLAČENÉ fľaše od nápojov** (PET fľaše), kelímky od jogurtov a iných mliečnych výrobkov, plastové obaly z drogerie, poháriky, igelitové vrecká a tašky, obalové fólie, polystyrén, plechovky od nápojov, jedla. Do žltej zbernej

nádoby patria aj viacvrstvové kombinované materiály (tetrapak) alebo inak nápojové kartóny.

Nepatrí sem: Znečistené plastové obaly, linoleum, guma, plastové obaly od motorových olejov, molitan.

„Veľký“ plastový odpad, ako napr. plastový záhradný nábytok, nepatria do žltej nádoby. Je potrebné ich odovzdať v zbernom dvore.

Plasty však nie je možné recyklovať donekonečna, preto stojí za zváženie obmedziť ich používanie. Pri nákupe potravín siahajte radšej po sklenených fľašiach.

KOVY

Plechovky tiež do žltého. Najčastejšie používaný kov v potravinárskom priemysle je hliník a železo. Tieto kovy sa používajú na výrobu obalov, plechoviek a konzerv. Zbierajú sa spolu s plastami do žltých nádob. Patria sem plechovky od jedál a nápojov, čistý alobal, viečka od jogurtov a zaváraninových pohárov. Recyklovateľné kovy sú označené ALU alebo FE. Vedeli ste, že z cca 700 plechoviek je možné vyrobiť jeden nový bicykel?

PAPIER

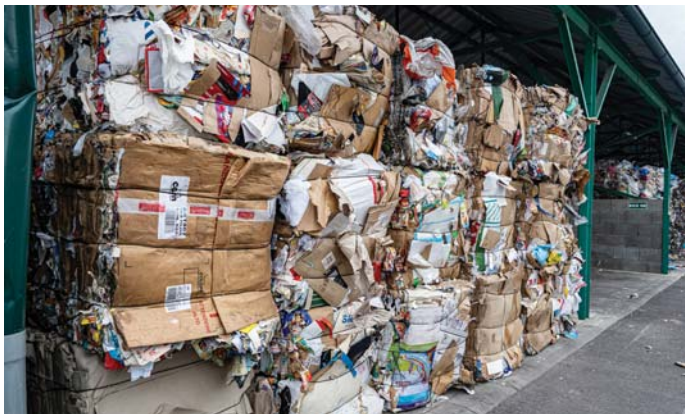
Asi 20 % odpadu tvorí papier. Výrobou nového papiera trpia najmä lesy. Môžeme toto obmedziť a zachrániť množstvo stromov recyklovaním starého papiera ale aj obmedzovaním jeho používania. Denne vo svete padne 160 000 stromov len na jeho výrobu. Asi jedna tona zberového papiera zachráni až 17 stromov. Papier je možné recyklovať 5 až 7×, následne sa dá kompostovať.

AKO NA TO?

Nádoby na **papier sú modrej farby.**

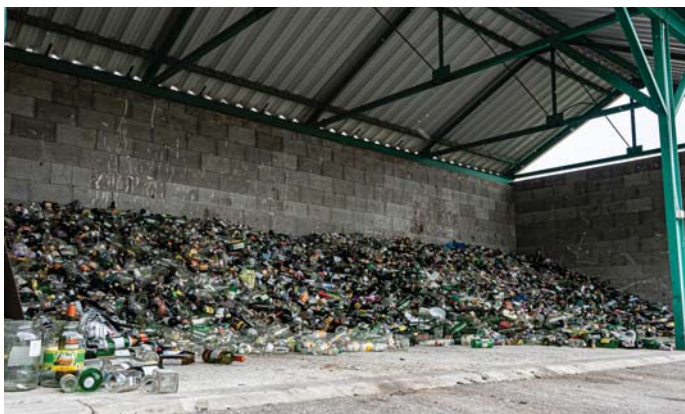
Patrí sem papier, ktorý nie je ničím znečistený, ako sú letáky, staré noviny, lepenkové škatule **ROZLOŽENÉ, ROZTRHANÉ, znehodnotené** knihy, časopisy, pohľadnice, papierové obaly od potravín, katalógy.

Nepatrí sem: mastný papier, papier znehodnotený farbou, olejom, zvyškami potravín, použité tapety, papier, na ktorom je lepiaca páska, roľky od toaletného papiera a obaly od vajčiek, pretože sú vyrobené z recyklovaného papiera.

Sklo – najekologickejší materiál

Sklo sa vyrába z vysoko kremičitého (sklárskeho) piesku tavením. Môžeme ho považovať za ekologický materiál, pretože ho dokážeme recyklovať donekonečna. Ale ak skončí v prírode jeho rozklad trvá dlhšie ako 4000 rokov. Použitie sklenené fľaše a nádoby sa ukladajú **do zelených kontajnerov**. Nevhadzujte do nich žiarovky, zrkadlá, porcelán ani plexisklo – to patrí na Zberový dvor.

Je toho veľa? Základné informácie nájdete i na zberných nádobách a úplne postačí, ak budete triediť správne aspoň základné druhy odpadu. Ak by náhodou nie, na Zberovom dvore za vás „doseparujeme“, pretože

odpad je **pred recykláciou triedený ručne**. Berte na to prosím ohľad a vhadzujte len neznečistený odpad. Problémom je to, ak nádoba alebo vreca s odpadom obsahuje viac ako 45 % „nesprávneho odpadu“. Problém je to, že odpad zaberá v nádobách veľa objemu. Preto je dôležité papier **ROZTRHAŤ**, plastové fľašky **STLAČIŤ**.

Odpad, ktorý je možné recyklovať spracovávame na Zberovom dvore na Banskej ulici.

Otváracie hodiny pre verejnosť:

Pondelok – piatok: 7:00 – 16:00 hod. Sobota: 7:00 – 12:00 hod

A pamätajte - Neprodukuje odpad ak to nie je nevyhnuté.

Čísla:

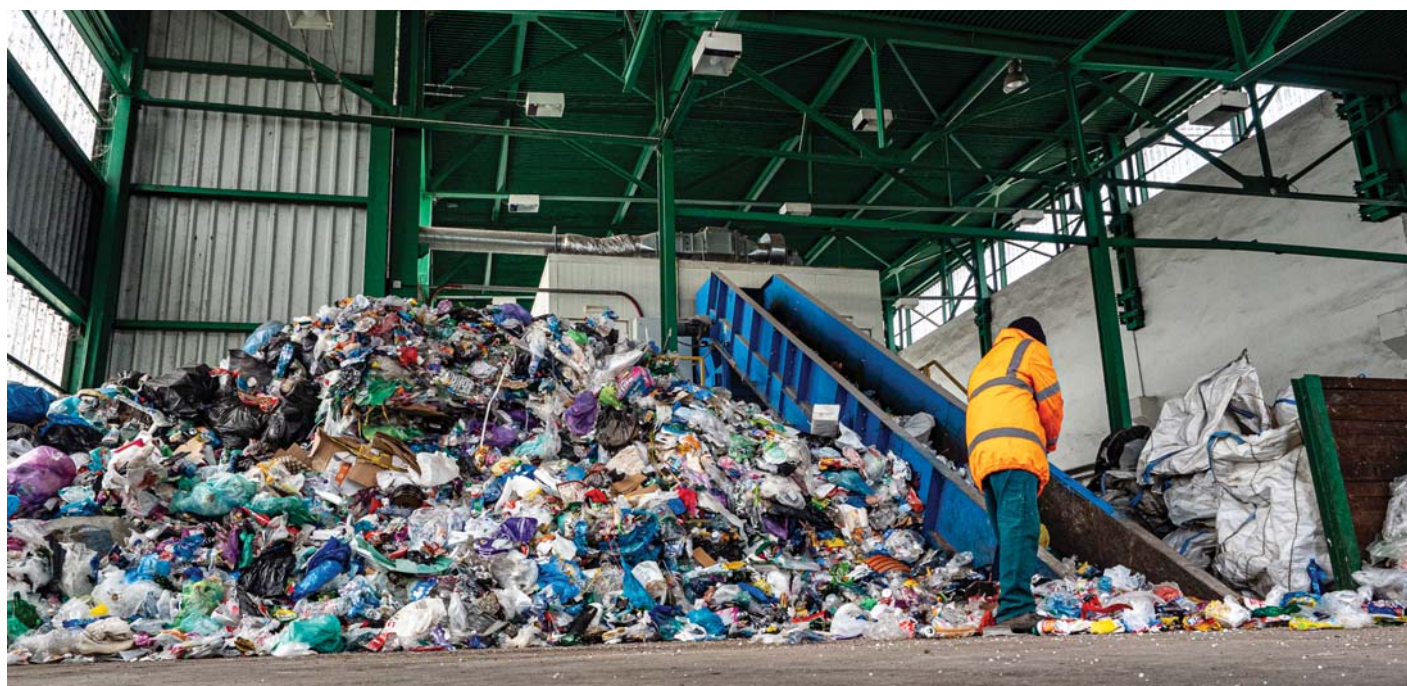
Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu za rok 2020: 47,6 %

Sadzba poplatku pre rok 2020 za uloženie zmesového komunálneho odpadu (20 03 01) a objemného odpadu (20 03 07) na skládku odpadov v euro. t -1 (platná od 1. 3. 2020 do 28. 2. 2021) **18 €**

Množstvo odpadu - Zberový dvor Nové Mesto nad Váhom za rok 2020.

Papier a lepenka	504,990 t
Plasty	209,895 t
Sklo	292,620 t
Kovy	8,510 t
Kompozitné obaly na báze lepenky	11,580 t

V budúcom čísle BRO (biologicky rozložiteľný odpad) a BRKO (biologicky rozložiteľný kuchynský odpad).

Kvetnaté lúky | Moderná alternatíva v údržbe veľkých plôch mestskej zelene

Zuzana Kraváriková, vedúca strediska VZ TSM

V rámci rýchlych zmien klímy v urbanizovaných zónach sa stáva údržba zelene problematická. Plochy zelene, ktoré sa neklesia nízko, v letných horúčavách a suchách sú odolnejšie voči strate vlhkosti, a teda aj vysychaniu a menej sa prehrievajú. Tým zabezpečujú väčšiu vlhkosť, nižší výpar z plochy a prostredie pre diverzitu hmyzu a živočíchov. Keďže život v meste neznamená len život ľudí, ale aj určitý ekosystém pre živočíchov a hmyz. Jednotlivé plochy zelene môžu byť premenené na kvetnaté lúky s druhovou diverzitou širšou ako monotónne trávniky. Založením kvitnúcej lúky sa obohatí okolie pohľadom na radu zaujímavých, farebne kvitnúcich rastlín, vybraných a namiešaných z pôdnej kveteny Slovenskej republiky. Starostlivosť o kvetnatú lúku vykonávame iba kosením jedenkrát max. dvakrát ročne.

Medzi klasickým trávnikom a kvetnatou lúkou existuje celý rad rozdielov.

TRÁVNIK je zvyčajne zložený iba z troch až piatich druhov tráv, v extrémnych prípadoch iba z jedného. Porast je zložený z vyšlachtených trávnych druhov. Súčasne si vyžaduje značnú starostlivosť (hnojenie, zvlhčenie, kosenie a podobne), bez čoho rýchlo stráca pekný vzhľad. Výpar vody v letných horúčavách z trávnej plochy je obrovský. Z ekologického hľadiska je to v podstate jednotvárne spoločenstvo so zníženým počtom funkcií.

KVETNATÁ LÚKA sa vyvíja podstatne dlhšie, väčšina rastlín je viacročná a porast je domovom mnohých živočíchov. Je zložitým rastlinným spoločenstvom, ktoré sa skladá z tráv, z vikovitých a bylenných druhov. Ich vzájomný pomer určujú faktory stanovišťa a spôsob ošetrovania porastu, ktoré postupne vyúsťujú do rovnovážneho stavu. Optimálne zloženie je v pomere tráv a medonosných rastlín na stanovište. Ďalšou skupinou rastlín tvoriacich kvetnaté lúky sú ďatelinoviny. Pretože fixujú dusík (mykorrhizný vzťah k pôde), sú jeho donormi pre vyvíjajúcu sa lúku. Práve táto skupina rastlín vytvára klasickú adruhovo pestrú lúku. zvončekov, nezábudok, lucerny, maku a iných rastlín, ktoré dopĺňajú trávu.

- Vzhádzanie, rast a kvitnutie je postupné, takže je to neustále časovo sa meniaci okrasný prvok krajiny.
- Pestrá KVETNATÁ lúka sa stáva životným prostredím pre rôzne druhy drobných živočíchov (kobyľky, koníky, svrčky, včely, motýle).
- Druhová pestrosť kvetnatých lúk vytvára predpoklad ich adaptácie na zmeny vonkajších faktorov. Rozličný spôsob zakoreňovania chráni pôdu pred eróziou a suchom.

V mesiaci apríli 2021 Technické služby mesta, pracovníci Verejnej zelene zrealizovali a založili kvetnatú lúku na ploche parku Dominika Šubtňu Zámostského.

Rozloha lúky je zhruba štyri áre.

DRUHOVÉ ZLOŽENIE:

počet	DRUH RASTLINY	% zastúpenie	MEDONOSTNOSŤ	vzťah k pôde
1.	kostrava trsnatá FILIPPA, QUANTUM	8%	nízka	bilancia organickej hmoty
2.	kostrava trsnatá SCARLETT	8%	nízka	bilancia organickej hmoty
3.	kostrava červená REVERENT	8%	nízka	bilancia organickej hmoty
4.	Mätonoh trváci GRASSL.NUI	8%	nízka	bilancia organickej hmoty
5.	Mätonoh trváci DOUBLE	8%	nízka	bilancia organickej hmoty
6.	Mätonoh trváci BELIDA	8%	nízka	bilancia organickej hmoty
7.	Lipnica lúčna GERONIMO	5%	nízka	bilancia organickej hmoty
8.	Ďatelina lúčna NIKE, GLOBAL	5%	vyšoká 80kg/ha	mykorrhizný vzťah
9.	Ďatelina lúčna GRASSL. HUIA	5%	vyšoká	mykorrhizný vzťah
10.	Ďatelina plazivá APOLO(biela)	10%	vyšoká	mykorrhizný vzťah
11.	Facélia vratičolistá	18%	vyšoká	mykorrhizný vzťah
12.	Lucerna siata	7%	vyšoká	mykorrhizný vzťah
13.	Pohánka obyčajná ZITA	1%	vyšoká	alelopatický, herbicidný
14.	Mak siaty OPAL	1%	vyšoká	bilancia organickej hmoty
	SPOLU	100%		

Duchovné slovo

Opäť budeme spoločne sláviť...

Lubomír Ďuračka, ev. farár

Uvoľnenie opatrení nám opätovne umožnilo stretávať sa na bohoslužbách. Mnoho sviatkov sme slávili iba doma, maximálne v širšom kruhu rodiny. Medzi najbližšiu významnú udalosť, ktorú si ako kresťania budeme pripomínať, patrí Vstúpenie Krista Pána na nebo. Stalo sa tak na 40. deň po Kristovom vzkriesení, keď zhromaždil svojich učeníkov, dal im posledné príkazy, požehnanie a pred ich očami odišiel do Otcovej slávy. Odišiel preto, lebo nebol z tohto sveta. Odišiel preto, aby pripravil miesto v nebi pre tých, ktorí uveria v Neho. Odišiel preto, aby zostúpil na cirkev Jeho Duch, ktorý nás vedie k životu, akým žil On sám. Odišiel preto, aby sme my pokračovali v Jeho diele a niesli zvest

evanjelia do celého sveta. Jeho odchod nebol a nie je dôvodom pre zármutok. Naopak: je nádejou a očakávaním na Jeho návrat v sláve.

Možno žijeme v očakávaní lepších zajtrajškov, v očakávaní postupných uvoľňovaní pandemických opatrení a návratu do normálneho života. Nevieme sa dočkať slobody, ktorú sme žili predtým. Víťame každý krôčik, ktorý nám túto slobodu prináša a pripomína. To, čo nás však čaká pri Kristovom druhom príchode prevyšuje všetky naše predstavy a očakávania. Naplní sa zaslúbenie: „Ani oko nevidalo, ani ucho neslýchalo, ani do srdca človeku nevstúpilo, čo pripravil Boh tým, ktorí Ho milujú“ (1Kor 2,9).

Výsledky testovania v meste

ZDROJ: facebook.com/novemesto.sk | Spracovala: Tatiana Brezinská

Výsledok AG testov - mesto (sobota 17.4.)

- celkový počet vykonaných AG testov: 8 265
- z toho s pozitívnym výsledkom na COVID: 7
- percentuálny podiel pozitívnych z otestovaných: 0,085%

Výsledok AG testov - mesto (sobota, 10.4.)

- celkový počet vykonaných testov: 7 699
- z toho s pozitívnym výsledkom na COVID: 6
- percentuálny podiel pozitívnych z otestovaných: 0,078%

Výsledok AG testov - mesto (sobota 3.4.)

- celkový počet vykonaných AG testov: 7 839
- z toho s pozitívnym výsledkom na COVID: 23
- percentuálny podiel pozitívnych z otestovaných: 0,29%

Výsledok AG testov - mesto (sobota 27.3., nedeľa 28.3.)

- celkový počet vykonaných testov: 7 647
- z toho s pozitívnym výsledkom na COVID: 37
- percentuálny podiel pozitívnych z otestovaných: 0,48%

Čo znamená III. stupeň varovania?

Pohyb v prírode aj mimo okres (s testom)**Obchody a služby – max 1 osoba / 15m² + test****Hotely – spoločná domácnosť, max 2 dospelé osoby / izby + test****Bohoslužby – max 1 osoba / 15m² + test****Odporúčaná home-office + test****Bazény – max 6 osôb + test****Múzeá, zoo, botanické záhrady – max 1 osoba / 15m² + test****Knižnice – spoločné čítanie do 6 osôb****Školy podľa usmernenia MŠVVaŠ – podľa regionálnych kritérií**

Platné od: 19.4.2021

Od pondelka 26.4. sa otvorili letné terasy a fitnesscentrá s počtom maximálne 6 os / 1 os na 15m².

Zápis detí do Materskej školy pre školský rok 2021/2022

ZDROJ: www.nove-mesto.sk

OZNÁMENIE

o zápise detí do MATERSKEJ ŠKOLY na školský rok 2021/2022

V súlade s § 59 ods. 3 a 4 zákona NR SR č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v platnom znení a na základe opatrení príslušného orgánu v mimoriadnej situácii sa žiadosť o prijatie dieťaťa do Materskej školy, Poľovnícka ul. č. 12, Nové Mesto nad Váhom na predprimárne vzdelávanie v školskom roku 2021/2022 podáva formou tzv. zápisu, ktorý sa uskutoční od 10. mája do 12. mája 2021 v čase od 12.00 do 16.00 hod.

Všeobecné podmienky zápisu dieťaťa na predprimárne vzdelávanie:

1. Zápis sa uskutoční v súlade s § 28a, 28b, 59 a 59a zákona NR SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).
2. Dieťa sa na predprimárne vzdelávanie prijíma na základe žiadosti zákonného zástupcu, ktorej súčasťou je potvrdenie všeobecného lekára pre deti a dorast o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa a o jeho povinnom očkovaní. Ak ide o dieťa so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami, k žiadosti sa priložujú aj vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a odporúčenie všeobecného lekára pre deti a dorast.
3. Pre dieťa, ktoré k 31.8.2021 dovŕši vek 5 rokov, je predprimárne vzdelávanie v školskom roku 2021/22 povinné. Tieto deti sa prijímajú do MŠ prednostne, ak majú trvalé bydlisko v Novom Meste nad Váhom.
4. Zákonný zástupca dieťaťa, ktoré k 31.8.2021 dovŕši šiesty rok veku, ale nedosiahlo školskú spôsobilosť na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole, môže požiadať riaditeľku MŠ o pokračovanie predprimárneho vzdelávania. Ak takéto dieťa v šk. r. 2020/21 nenavštevuje materskú školu, môže jeho zákonný zástupca požiadať o prijatie dieťaťa do MŠ.
5. Materská škola vyžaduje pri zápise údaje podľa § 59 ods. 6 školského zákona:
 - meno a priezvisko dieťaťa, jeho dátum a miesto narodenia, adresu trvalého pobytu, rodné číslo, štátnu príslušnosť, národnosť
 - meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu zákonných zástupcov dieťaťa

Ak sa dieťa alebo zákonný zástupca nezdržiava na adrese trvalého pobytu, uvedie sa miesto, kde sa obvykle zdržiava.

6. Riaditeľka MŠ rozhodne o prijatí dieťaťa do MŠ podľa § 59 školského zákona do 15. 6. 2021. Na rozhodovanie o prijatí do školy sa vzťahuje zákon č. 71/1967 o správnom konaní.

Organizácia zápisu dieťaťa do materskej školy v roku 2021:

Z dôvodu pretrvávania mimoriadnej situácie zápis detí do materskej školy sa koná vykoná v dňoch 10. až 12. mája 2021 bez osobnej prítomnosti detí.

Zákonný zástupca poskytne materskej škole údaje potrebné na zápis dieťaťa uvedený v prihláške jedným zo spôsobov:

1. spôsob:

Žiadosť o prijatie dieťaťa do MŠ podľa vzoru zverejneného na <http://www.materskaskolanmnv.sk/>

jeho zákonný zástupca vyplní a doručí spolu s prílohami v termíne od 10.5. do 12.5.2021 elektronickou poštou materskej škole na e-mailovú adresu zapis@materskaskolanmnv.sk

2. spôsob: Ak zákonný zástupca dieťaťa nemá technické podmienky na vykonania zápisu elektronicky podľa bodu 1, postupuje nasledovne:

a) v dňoch 03. až 07.5.2021 v čase od 12.00 do 16.00 hod. si môže vyzdvihnúť formulár žiadosti v budove materskej školy na Poľovníckej ulici č. 12

b) v dňoch 10. až 12.5.2021 v čase od 12.00 do 16.00 hod. vyplnenú a podpísanú žiadosť spolu s prílohami odovzdá v budove materskej školy na Poľovníckej ulici č. 12. Žiadosť možno doručiť materskej škole aj poštou do 31.5.2021.

3. spôsob: Žiadosť o prijatie dieťaťa do MŠ možno doručiť aj ako elektronický dokument, ktorý je autorizovaný kvalifikovaným elektronickým podpisom.

Prijatie dieťaťa do materskej školy:

Dieťa sa prijíma do materskej školy na základe písomného rozhodnutia riaditeľky školy. Riaditeľka materskej školy vydá rozhodnutie do 15. júna po schválení počtu prijímaných detí zriaďovateľom školy.

Novomešťan Kačic sa dožíva významného jubilea

Drahomíra Dobrovodská

Okrúhle 70. narodeniny oslávi 27. mája náš spolurodák, slovenský muzikológ Mgr. art. Ladislav Kačic, PhD.

Narodil sa v roku 1951 v Novom Meste nad Váhom.

Blízky vzťah k hudbe prehĺbil aj počas štúdia hudobnej teórie na Vysokej škole múzických umení (VŠMU) v Bratislave. Niekoľko rokov (1973 – 82) pôsobil ako redaktor v bratislavskom vydavateľstve Opus.

Jeho dlhoročným pôsobiskom je Slovenská akadémia vied, kde pracuje takmer 40 rokov (1983 – 98 ako vedecký pracovník v Ústave hudobnej vedy SAV a od roku 1997 v Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV). Zároveň (od roku 2000) vyučuje na Hudobnej a tanečnej fakulte VŠMU v Bratislave.

Zaoberá sa dejinami barokovej hudby a taktiež archívnym výskumom hudobnej kultúry 17. a 18. stor. v strednej Európe, pričom sa zameriava na hudobno-historické pramene z územia dnešného Slovenska (najmä rehoľných spoločenstiev františkánov, jezuitov a piaristov). Svoje rozsiahle vedomosti čitateľom priblížil v hudobno-historiografickej monografii *Dejiny hudby III. Barok* (2008), v ktorej dejiny slovenskej hudby začlenil do celoeurópskej hudobnej histórie. Okrem toho napísal viac ako 100 vedeckých štúdií a knižných monografií, napr. *P. Gaudentius Dettelbach OFM (1739 – 1818) – Leben und Werk* (1998) a i.

Je nositeľom viacerých ocenení, napr. Ceny Jozefa Kresánka za mimoriadny prínos k výskumu hudby baroka na Slovensku (1990), Ceny Fra Angelica za dlhodobý výskum hudby reholí na Slovensku (2009) i Čestnej plakety L. Štúra SAV (2011).

Ladislav Kačic | FOTO: Zdroj Slavistický ústav Jána Stanislava SAV

K nastávajúcejmu jubileu doktorovi Kačicovi prajeme nielen pevné zdravie, ale aj mnoho ďalších tvorivých chvíľ v živote.

Q.B.FFFQ.S.

Quod bonum, felix, faustum, fortunatumque sit!
Nech to slúži k dobru, šťastiu, blahu a požehnaníu!

Odzvonilo – slovenčine odzvonilo

Ján Hubinský

Jazyk, našu reč, zaradila by som na prvé miesto medzi sedem divov sveta.

Margita Figuli

Mna kedys zvdzal svet mi hovoriac rec ktoru z domu vies o jak je licha tak pohod totu handru odev vetchu do ktorej hriech je halit pomysly

Takto bude vyzerat Hviezdoslavova básen o nejaký čas. Vlastne, ved' ona už tak vyzerá. Schválne, pozrite si posledný mail, poslednú sms, ktorú ste napísali. Alebo dostali. Aj tie predchádzajúce. Je to ešte slovenčina? Nie, toto už nie je náš materinský jazyk, toto je paškvil, nehodný svojho mena.

Ále, ved' ono to ide aj takto; načo nám je interpunkcia a diakritika, načo sa v dnešnej rýchlej dobe zdržiavať hľadaním veľkých písmen, dĺžňov, mäkčeňov, čiarok... Alebo taký vokáň - vie ešte vôbec niekto, čo to je? Ved' inteligent tomu rozumie aj takto. A ten druhý? Tomu je to srdečne jedno.

V prvej fáze elektronickej komunikácie sme si zvykli písať takto - bez spomínanej interpunkcie a diakritiky. Postupne začneme tak písať aj ručne, teda perom (ak vôbec ešte niekto taký nástroj bude používať) a postupne tak začneme aj hovoriť. Tu musím opraviť prvú osobu plurálu na tretiu - nie začneme, ale začnú, lebo naša generácia sa toho už, dúfam, nežožíje.

Prečo sme na mechanickom písacom stroji mohli písať po slovensky a nástupom počítačov a telefónov sme slovenčinu vymenili za akúsi zlátaninu?

Ešte bude ten náš jazyk nejaký čas bojovať, ešte sa bude nejaký čas zmietať v krčoch, ale proti masívnemu tlaku zvonku nemá šancu,

tento boj je predom prehraný. Atakovaný je totiž z viacerých strán a takej presile sa nedá dlho vzdorovať.

Tým druhým atakom je angličtina. Toto, čo používame už dnes, je angloidná slovenčina, teda neslovenčina, je to deformácia jazyka.

Ocitáme sa uprostred masívneho prenikania anglických výrazov, ktoré buď preberáme v originálnej podobe, alebo - a to sa mi zdá ešte väčšia deformácia vlastného jazyka - si ich prispôsobujeme, poslovenčujeme.

„Ale ved' to je vývoj, to nie je deformácia, ale prirodzené obohacovanie jazyka,“ už vás počujem oponovať.

Náš jazyk sa vyvinul a vyvíja v susedstve troch slovanských a dvoch neslovanských jazykov za zložitých historických i spoločenských podmienok.

Profesor Jozef Mistrik

Prečo si, mojej matky reč, taká zraniteľná, taká ovplyvniteľná cudzími vzormi? Prečo nemáme slang, prečo tam, kde chceme hovoriť slangom, použijeme češtinu? Že nemám pravdu? Odkiaľ sa teda vzali tieto „naše“ výrazy:

Navaliť prachy, vymáknúť, zatahnuť cech, pracant, kamoš, otočiť v samoške, žrádlo, nasávať, blbnúť, hajzel, trhnúť aj dva tácy, kilečko, vyklopiť to, švorc, šmejdi... Stačí?

„Ale ved' tie výrazy nám neznejú česky, ved' to sú naše slová,“ bude mi oponovať kdekto. Vidíte, už nám znejú ako naše, ale sú naozaj, verte mi, vypožičané, privatizované, apropriované, ukradnuté z češtiny.

Nestačí? Tak pokračujeme:

Kočka, zdrhnúť, odnaproti, vypadnúť, venčiť, strelíť ten krám...

Akoby toho nebolo dosť, my si požíčiavame

či privlastňujeme nielen slová, ale celé frázy, slovné spojenia. Po príklady ani tu nemusím chodiť ďaleko: kedysi, ešte nedávno nám stačilo povedať - trafiť, trafil som, netrafil si. Dnes, po vzore“ češtiny (čo je ďalší obľúbený bohemizmus namiesto nášho, podľa vzoru“) potrebujeme povedať trafiť sa, trafil som sa, netrafil si sa... Nepovieme už, že nás bolí hrdlo, ale bolí ma v krku, kvety nepolievame, ale zalievame, dokonca hľadaných či nezvestných už pohrešujeme, psa najskôr venčíme a nakoniec utrácame, akoby to boli peniaze...

Ak ide „iba“ o súkromnú komunikáciu, tu sa dá ešte oko prižmúriť, ale v poslednom čase sme čoraz častejšie svedkami takejto deformácie nášho jazyka v médiách (rozhlase, tlači) - teda u ľudí, ktorých povinnosťou, poslaním je úroveň jazyka udržiavať, starať sa oň.

Ak čitateľ nájde v tomto článku nejaký výraz, slovné spojenie, zvrät, ktorý nie je v súlade so slovenčinou, povie si aha, o čistote káže a sám je zašpinený... Áno, a má pravdu - ved' je to, napriek mojej snahe o zachovanie čistoty jazyka, žiaľ, iba ďalším dôkazom pravdivosti tohto textu.

So slovami hovor, iba keď ste sami.

Vyberaj ich ako drahokamy.

Nie každé je také ako včera.

Ustavične hľadaj slová pravdivé a nové.

Zavrhní nezrozumiteľné, aj tie, čo robia nudu.

Ber slová priamo z dielne konštruktéra:

z ľudu!

Miroslav Válek

Tak bojujme, bojuj, človeče, kým máš dostatok síl. Ved' pravého muža zaujíma boj vopred prehraný.

Beda odsúdeným

Jozef Karlík

Výstižnejší názov príspevku, ktorý by mal pojednávať o súdnictve a odsúdených v období feudalizmu, by sme ťažko hľadali. Tento príliehavý názov je „pozičnaný“ od právnika a historika Jána Holáka, autora knihy s rovnomeným názvom, ktorý vo svojom diele z roku 1974 sprostredkoval obraz súdnictva na území Slovenska v minulosti. Je pravda, že za feudalizmu bolo odsúdeným beda, pretože podozrivým sa človek mohol stať veľmi ľahko, ale dostať sa z väzenia živý a zdravý bolo takmer nemožné. Feudalizmus nepoznal v súdnom procese inštitúciu obhajcu, ako ju poznáme v dnešnom súdnictve. Rozhodujúca bola obžaloba, ktorá sa zameriavala na jediný cieľ - aby sa vyšetrovaný priznal. Ani tí, ktorí sa po nepredstaviteľných mukách priznali, nemali ešte vyhnané. Priznaním potvrdili vinu a tým pádom si zaslúžili spravodlivý trest. V súčasnosti je miera krutosti v súdnych procesoch v minulosti až nepochopiteľná. Ale kto objektívnym a nestranným spôsobom posudzuje históriu súdnictva, musí prísť k poznaniu, že feudálna spoločnosť, aby mohla existovať a optimálne fungovať, bola nútená pomerne často zasahovať proti rušiteľom spoločenského poriadku veľmi účinným a tvrdým spôsobom.

Súdilo sa a popravovalo aj v Novom Meste nad Váhom. Ako vieme z histórie, naše mesto nepatrilo k slobodným kráľovským mestám s tzv. právom meča, ktoré dovoľovalo mestu vydržiavať kata. Ten bol nielen odborníkom na popravy sťatím alebo obesením, ale musel sa vyznať v mučení, bol i hrobárom a ráhhojičom. Vieme však, že mesto disponovalo hrdelným právom. Už v polovici 15. stor. malo vyvinutú vlastnú samosprávu - richtára a prisazných, ktorí mali právo vynášať súd nad obvinenou osobou. Samotnú popravu však vykonať nemohli. Novomešťania si kata preto požíčovali z dvoch najbližších kráľovských miest - z Trnavy alebo Trenčína.

Najstaršie zmienky o súdnictve v našom regióne sú z roku 1535. Bolo to obdobie, keď sa následkom občianskej vojny a zápasu s Turkami životné pomery Novomešťanov veľmi zhoršili a na okolí sa rozšírilo zbojníctvo. V tomto roku úradník beckovského panstva Štefan Čóka po slovensky písaným listom informoval trnavských mešťanov o zbojníkoch, ktorí ľudom páchajú veľké škody. V liste uvádza, že na brehoch Váhu chytili jeho ľudia zbojníka menom Hubina, pochádzajúceho z Haluzíc, ktorý je v tom čase už vo väzení. Zmienil sa aj o tom, že zbojníci šarapatia aj na jarmokoch v Novom Meste. Je takmer isté, že tento Hubina skončil v rukách trnavského kata.

Nie vždy sa Novomešťanom podarilo odsúdeného aj potrestať. Podľa vzácnych dokumentov z roku 1546 vieme, že rada Nového Mesta nad Váhom odsúdila „človeka jedného zlého“ na trest smrti a požiadala mesto Trnava o požičanie kata. Stalo sa však to, že beckovský pán Ladislav Bánfy mal iný názor na odsúdeného a vykonať popravu mestu zabránil. Trnavský kat aj napriek tomu do Nového Mesta prišiel a Novomešťanom nezostalo nič iné, ako ho poslať späť. Slušnosť však kázala, aby sa listom 8. januára rade mesta Trnava poďakovali a ospravedlnili sa. Hoci sa poprava neuskutočnila, katovi aj tak zaplatili dohodnutú taxu. Neustálemu obmedzovaniu výkonu samosprávy zo strany beckovského panstva chceli Novomešťania urobiť koniec riskantným krokom - panovníkovi Ferdinandovi I. v roku 1550 dali potvrdiť (konfirmovať) privilégium Žigmunda Luxemburského z roku 1436. Vpísali doň niektoré výsady, ktoré pôvodná Žigmundova listina neobsahovala a ktoré by ho prakticky radili na úroveň slobodných kráľovských miest. Medzi nimi bola aj výsada, že volené predstavenstvo má mať úplnú súdnu právomoc nielen na teritóriu mestečka, ale aj v okruhu dvoch míľ (16 km) nad všetkými, čo porušia zákony. Zločincov mohli potrestať obesením, sťatím, lánaním v kolese alebo upálením. S takouto listinou plnou významných privilégii sa samozrejme nemohol stotožniť Ladislav Bánfy, ktorý mienil richtára uväzniť a potrestať. Ten však nečakal a ušiel aj s pečatidlom a výsadnými listinami do Trnavy. Hoci výsady obsiahnuté v spomínanej listine Ferdinanda I. sa pre odpor pánov beckovského panstva nemohli uplatniť, právo súdiť obvinených mestskej rade zostalo.

Trenčiansky kat, ilustrácia Andreja Kováčika z knihy Jozefa Branekého *Keď rumy ožijú*.

Potvrdzujú to súdne prípady z 18. storočia. Boli rôznej závažnosti. Menšie tresty mestská rada vymeriavala v prípadoch, ktoré sa týkali susedských a medziludských vzťahov. V roku 1728 sa napr. pobili mládeňci pri mlyne pod prepozitúrou. Bitka sa skončila tragicky. „Kovačovič udrel Kittu palicou a ten po krátkej dobe zomrel.“ Za vraždu by sme očakávali tvrdý rozsudok. Obvinený však celý čas pri vyšetrovaní tvrdil, že išlo o sebaobranu a podarilo sa mu o tom presvedčiť richtára aj prisazných. Odsúdili ho len na pokutu 10 zlatých za rušenie nočného pokoja. Otázku bezdomovcov - „povalačov“, riešila mestská rada palicovaním. Keď sa takéto osoby v Novom Meste objavili, dostali 200 palíc a vyhnali ich z intravilánu mesta. V prípade krádeže nemal magistrát s obvineným zľutovanie - čakal ho povraz. Na šibenici v roku 1719 skončil za krádež napríklad Juraj Mikuš.

Prísne sa trestalo aj zabitie vlastného dieťaťa. V roku 1717 súdili istú Zuzanu, ktorá bola obvinená zo zaškrtienia novorodeniatka. Pred trestom smrti ju zachránila jej silná povaha, lebo aj počas mučenia trenčianskym katom stála na svojej výpovedi, že dieťa sa narodilo už mŕtve. Magistrát ju síce vyhostil z mesta, ale nechal ju na slobode. O rok sa však ocitla pred novomestským súdom opäť a pre ten istý čin, tentoraz uškrtené novorodeniatko hodila do vody. Nepomohli jej výhovorky, že bola noc a nevidela, či dieťa žilo. Tentoraz trenčiansky kat neprišiel so svojim mečom do Nového Mesta nadarmo. Opätovné stretnutie s katom Zuzana už neprežila.

Novomestské súdnictvo sa zaoberalo aj prípadmi, ktoré sú pre nás zvlášť zaujímavé a pre tú dobu aj charakteristické - bosoráctvom. Ne-

Na hranici nekončili svoj život len ženy usvedčené z bosoráctva, ale aj podpaľačky. | Zdroj: Ján Ladvenica – Upálenie bosorky, https://www.webumenia.sk/dielo/SVK:GMB.C_6324

Reliéf na stĺpe sochy s. Floriána zobrazujúci záverečné dejstvo tragédie Zuzky Bakošovej. | Foto: Viliam Polák

máme však správy o tom, že by nejaká „novomestská“ bosorka skončila upálením. V roku 1712 istá Nižňanská vynadala svojej susede Medzihorskej do bosoriek, za čo bola odsúdená do klady. Potom však trest zmenili a odsúdili obe na pokutu 17 zlatých v prospech cirkvi a chudobinca. S bosoráctvom súvisí aj proces, ktorý sa konal v Novom Meste v roku 1745. Podozrivá z bosoráctva nebola tentoraz hocijaká osoba - bola to grófká Žofia Esterházyová. Obvinili ju zo stykov s bosorkami, ktorých služby vraj používala na svoje ciele. Jej privilegovaný stav jej určite pomohol k tomu, že proces zastavili a zbavili ju obvinenia – vraj pre nedostatok dôkazov. Ženy usvedčené z bosoráctva veľmi často svoj život končili na hranici upálením zaživa. Takýmto trestom sa však nestratili len bosorky, ale aj tí, ktorí boli usvedčení z podpaľačstva. Žiaľ, s podpaľačstvom malo čo do činenia aj naše mesto. V polovici 18 st. usvedčili istú ženu z podpaľovania domov na námestí. Jej pričinením vyhorela veľká časť mesta. Mučili ju na voze žeravými kliešťami pred každým vyhoreným domom a napokon ešte živú ju hodili na hranicu.

Veľmi podobný prípad popísal v jednej svojej poviedke spisovateľ Jozef Branecký. Branecký bol aj historikom a vo svojich literárnych dielach sa zvykol opierať o historické fakty. Nešťastné dievča, ktoré

skončilo na hranici ako aj predchádzajúca mladá žena, bola krásavica Zuzka Bakošová, dcéra richtára z Lubiny. Mala milého, istého Ďurka Drugu, ktorý však dal prednosť Katke Peľkovej, dcére správcu pivovaru v Novom Meste nad Váhom, a s ňou sa aj oženil. Svadba sa konala na fašiangy v roku 1765. Zuzka sa vo večerných hodinách tajne prikradla k príbytku Peľkovcov a v tesnej blízkosti domu, v ktorom hodovali svadobčania, podpálila stodolu krytú slamou. Za silného vetra sa požiar čoskoro preniesol aj na dom a svadobčania si útekom zachraňovali holé životy. No niekto z nich v dialke uvidel vzdalujúcu sa Zuzkinu postavu. Prenasledovateľom sa nešťastnicu podarilo chytiť až medzi lubinskými humnami. Naložili ju do rebrináka ťahaného volmi, odviezli na zhorenisko do Nového Mesta a keby nezakročili novomestskí hajdúsi, tak by ju svadobčania dobili a umučili na smrť. Polomŕtvu a položivú Zuzku priviazali k stĺpu hanby na námestí a v jej blízkosti založili oheň, aby nezamrzla. Keď sa ráno o ôsmej na tomto mieste zišli richtár a prisažní, nemali koho súdiť - prišli už k Zuzkinmu nevládnemu telu. Aj tak hajdúsi postavili hranicu, na ktorú položili dokaličené telo dievčaťa, aby zhorelo do tla.

Branecký týmto ešte poviedku nekončí, poznamenáva, že magistrát mesta dal o dva roky zbúrať stĺp hanby a na jeho miesto postavil sochu sv. Floriána, ochrancu pred požiarmi. V dolnej časti umiestnili reliéf, na ktorom je zobrazená záverečná časť tragédie Zuzky Bakošovej, keď ju dorážanú viezli rebrinákom ťahanom dvoma volmi z lubinského chotára do Nového Mesta. Hoci sa stĺp so sochou niekoľkokrát renovoval, reliéf pripomínajúci Zuzkin príbeh pretrval až do dnešných čias. Zároveň je to aj pripomienka na krutosť trestania odsúdených v minulosti.

Galoty od Bublša

Milan Hurtík (úryvok z knihy: Keď hodiny išli tak krásne pomaly) | Ilustrácia: Jozef Janiska

Ešte aj po toľkých rokoch vidím pred sebou tú malú obéznu postavčku, kotľujúcu sa po námestí. Kučeravé vlasy, prešibané očká na guľatej, večne usmiatej tvári, od ktorej, keď ste sa spýtali „Tak ako?“, prišla vždy rovnaká odpoveď: „Jako píš v novináááách...“ Z nej ste mohli vydedukovať celú jeho životnú filozofiu. Bublš bol krajčír takmer všetkých chalánov v meste. Špecialista na nohavice. Nielen preto, že rifle vobchodoch zďaleka neboli takým bežným artiklom ako dnes, ale najmä preto, že nohavice pomerne rýchlo podliehali meniacej sa móde. Či to bol strih, dĺžka, vzory alebo druh materiálu.

V praxi to vyzeralo nasledovne: Štyridsať korún ste dali vobchode za látku a sto od ušitia. Za stoštyridsať ste mali nové. V tých časoch som si cez víkend vyspevovaním po zábavách zarobil minimálne na jedny. Atak som bol u neho každé dva - tri týždne.

Milan šil o dušu, pretože o zákazníkov nemal núdzu. Veď na mestských šrankoch nemohol človek vyesedať v jedných a tých istých. Nehovoriac o tom, že sme sa radi opičili jeden po druhom. Čo mal dnes jeden, chceli zajtra aj druhí. A tak do výbavy takého fajnšieho frajera postupne patrili: letné žlté s vysokým pásom, jemné kockované s manžetami, hrubšie prskané s vreckami zbokou, biele pláténé rozšírené do zvonu, tmavomodré s kolmými vreckami a rad ďalších fazonů či variantov, nevyhnutne potrebných k dobrému pocitu, pozdvihnutiu sebadôvery, no najmä zaujatiu krdľov špacirujúcich sa dievčat.

Jeden čas sa pre každého, kto chcel držať krok s módou, stalo prvou úlohou zohnať bielu vrecovinu. Takéto nohavice - na bedrách vypasované, s opaskom, úplne podľa vzoru francúzskej filmovej hviezdy Allaina Delona - dokázali dať majiteľovi nesmierny šmrnc. Lenže prísť po tento druh materiálu nebolo ani trochu jednoduché. Všetky bazáre a predajne s metrovým textilom boli beznádejne vyrabované. Predavačky v obchodoch sa už iba usmievali a nenápadne si fukali na čelo. Niektorí prišli s nápadom, že podobnú vrecovinu používajú v pekárňach, mlynoch a tiež na filtroch vo vápenkách pri výrobe vápna. Keď som potom vedúcemu na zmene pri cyklónových vežiach v miestnej vápenke vysvetľoval, čo by sme asi tak potrebovali, a horlivo naznačoval, že, samozrejme, zadarmo by to nebolo, nechápavo krútil hlavou.

A tak v Bublšovej krajčírskych dielni sa dvere nezatvárali. Mal taký nával, že postupne sa už ani nechodilo na prílohu. Doslova prešiel na pásový systém. Ako pri veľkovýrobe v Odeve. Každému odmerala dĺžku, obvod pásu, výšku kolien a manžetový rozmer nad topánkami. Po týždni boli

nohavice nachystané a verte - neverte, sedeli ako uliate. Milan nás mal každého jednoduchého v oku.

Všetci sme vedeli o jeho odlišnosti. Aj keď hovoril o tom bolo vtedy tabu. Z jeho sexuálnej orientácie sme si síce medzi sebou robili posmešky, no inak nám to ani trochu nevadilo. Bol vždy bezprostredný, veselý, svojím spôsobom veriaci, a predovšetkým veľmi dobrý krajčír. Aj dnes ho vidím, ako mi so zánietením vykladá Bibliu podľa siedmeho dňa, vari po desiatykrát určuje definitívny koniec sveta a ešte predtým koniec režimu. To mu na rozdiel od armagedonu vyšlo. Ale na naše neveriace úšklaby len prorocky opakoval: „Čo sa vlečie, neutečie.“

Úprimne povedané, jeho predpovede nám boli ukradnuté. Oveľa viac sme bazírovali na vypasovanom zadku, dobre sediacom páse a akurátnej dĺžke. Skrátka, aby sme v tých nohaviciach boli úplne šlang. A tak v piatok podvečer, poklekávajúc si nohou do taktu, s prstami frajerský zastrčenými vo vreckách bielych francúzskych nohavíc, som si okopírovanou angličtinou pospevoval najnovší šláger, ktorý neodmysliteľne k tým nohavičiam patrilo: Kamhon lets twist egein... V srdci mier a na duši blaho. Rákoš frajerov tak ako každý deň pózoval, rozprával si vtipy, preberal klebety a, samozrejme, dievčatá. S bezstarostnosťou, akoby to tak zákonite malo ísť naveky. Tá pesnička a každú chvíľu nové nohavice od Bublša. Kamhoun lets twist egein...

Ďurčovej inšpirácia z Kuglerovej

Edita Ďurčová

V novomestskom Literárnom klube naozaj nemusíme čakať na jar ako inšpiráciu ku kvalitnej literárnej tvorbe. Všetci však dúfame, že dlho očakávané uvoľňovanie po mesiacoch dodržiavania rôznych protipandemických opatrení prinesie aj nové impulzy v práci v literárnom klube. Posledné mesiace mnohých zatvorili za dvere svojich domovov, iných pripúťali k peru a písaciemu stolu. Sestry Ďurčové svojimi vnímavými perami zachytili mnohé z toho, čo ich naplňovalo obavami, malými radosťami, šťastím či reflexiou prežívaného.

Ešte na sklonku minulého kalendárneho roka získala Judita Ďurčová prestížne 1. miesto v kategórii poézie v celoslovenskej literárnej súťaži so zahraničným presahom RUŽOMBERSKÁ TROJRUŽA. V marci si k svojim doterajším úspechom obe sestry Ďurčové, Judita i Edita, pripísali ďalší krásny úspech v celoslovenskej súťaži POETICKÝ PÚCHOV – Cenu miestneho centra voľného času za poéziu. Obom poetkám zo srdca gratuluje me! MK

Jednou z členiek poroty v súťaži Poetický Púchov bola aj spisovateľka, poetka, blogerka a novinárka Zuzana Kuglerová (foto). Táto rodáčka z Bratislavy je členkou Akadémie slovenskej literatúry a umenia vo Varne, Fond na podporu umenia Ministerstva kultúry SR jej udelil štatút profesionálnej spisovateľky a v minulom roku jej Medzinárodná akadémia ruskej slovesnosti so sídlom v Moskve udelila diplom a titul Doktor filológie. Zo začiatku sa venovala písaniu poézie, ktorú publikovala v časopisoch a zborníkoch, neskôr začala písať prózu. Jej tvorba bola preložená do viacerých svetových jazykov a vyšla v rôznych štátoch sveta. Práve ju vyspovedala prostredníctvom internetu Edita Ďurčová, ktorú inšpirovala svojimi románmi v spracovávaní historických tém.

1. Čo vás inšpiruje pri písaní historických kníh?

Myslím, že je to história sama. Vo veľkej miere ma zaujíma predkresťanská historiografia, napríklad kroniky a zápisky z rímskej doby. Celkovo mám dojem, žeby sa oplátilo oprášiť rímske cnosti a právo, je tam veľa, na čom by sme mohli stavať aj dnes. Niektoré zákony boli veľmi jednoduché, ale pritom do hĺbky ľudskej. A stále platí, že história je tá najlepšia učiteľka. Má v sebe množstvo príbehov o láske, zrade, vojne. Stačí prejsť monografiami jednotlivých obcí a miest. Sú plné neuveriteľných udalostí, ktoré sa priam žiadajú dať na papier. Tak momentálne skúmam monografiu Nových Zámkov. Sú v nej témy minimálne na štyri knihy – povesti, rozprávky aj historické romány.

2. Koľko Vám trvá napísať jeden román?

To je individuálne a vždy to závisí od toho, koľko času musím venovať štúdiu podkladových materiálov. Niektoré knihy som dávala dokopy

veľmi dlho. Trilógiu Rytier a zbrojnoš napríklad desať rokov, iné zas „išli“ rýchlejšie, ale písaniu historického románu venujem minimálne tri roky.

3. Ako vnímate svoju popularitu u čitateľov?

Popularita je ošemetná vec, v jeden rok môže byť a v iný nemusí... A niekedy je aj neprijemná. Veľký rozruch napríklad spôsobil môj prozaický debut, z ktorého sa v priebehu troch mesiacov predalo šesťtisíc kusov. Keďže však bol v značnej miere autobiografickým ponorením sa do môjho detstva, spôsobil mi problémy v rodine, ktorá sa na istý čas odo mňa dištancovala. Pritom som nepísala o ničom inom, len o pocitoch, ktoré som ako malé dieťa prežívala. To bol snáď jediný môj pokus o sociálny román zo súčasnosti, a napriek jeho „úspechu“ som sa k nemu už nikdy nevrátila. Bezpečnejšou pôdou sa mi zdala história, rozprávky a povesti. Tie mi tiež priniesli čitateľov, najmä mladších, zo základných a stredných škôl. A robilo mi radosť, keď mi na besede napríklad mladá učiteľka povedala: mama mi v druhej triede kúpila vašu knihu rozprávok, dodnes ju mám a čítavam z nej mojim žiakom.

4. Ako veľmi Vás naplňa literárna tvorba?

Neviem, ako žijú iní spisovatelia, mám predstavu, že v svojich životoch vyčlenili miesto aj pre „neliteratúru“, u mňa to však nie je. Ja som s literatúrou od chvíle, keď vstanem, až kým znovu nejdem spať. Nemusím práve sedieť za počítačom. A môžem byť aj za sporákom, alebo na prechádzke so svojím psom. Vždy ju mám v sebe, vždy nad ňou rozmýšľam, vždy ju precitujem. Istý čas som žila s ľuďmi, čo boli „neliterárni“, resp. nemali k literatúre žiaden vzťah. Boli to veľmi zlé roky a ja som cítila, že veľká časť zo mňa je niekde úplne inde. Že to nie som ja. Musela som z toho prostredia odísť, aby som sa v plnosti našla.

5. Odkedy tvoríte?

Dovolím si maličký úsmev a malé zveličenie: odjakživa. Pravdou je, že cca od štvrtého, možno piateho ročníka na základnej škole, kedy som si začala písať do veľkého linajkového zošita svoj prvý román. Tých zošitov bolo napokon šesť a až dodnes ich mám. Prvá kniha mi vyšla, keď som mala dvadsaťdva rokov. Odvtedy ma písaná nepustili. Stále ma objímajú a držia.

6. Čo máte do budúcnosti v pláne napísať.

Dokončila som prvopis druhého dielu Rimanky a kvádskeho kráľa, čakajú ma teda klasické autorské korekcie a opravy... Súbežne s tým robím knihu povestí o Turkoch podľa monografie mesta Nové Zámky. A našla som tam zaujímavú tému, o ktorej rozmýšľam ako o budúcom románe: obliehanie Nových Zámok vojskom Gabriela Bethlena. Zas je tam tá zmes udalostí, ktoré mám rada: vernosť a odvaha jedného človeka (v tomto prípade kapitána novozámockej posádky) kontra zrada a intrigy „mocných“ vtedajšieho sveta. Vždy hľadám pravdu pod písmenami starých kroník. A vždy tam nachádzam niečo iné, ako nás učili na hodinách dejepisu. No kto vie čítať minulosť, porozumie aj tomu, čo sa deje v súčasnosti.

Májové sonety

V priezračnom tušení
májovej nehy
žiaria si kľukaté
poschodia snov –
strieborné škovránky
zvestujú ránam,
že práve začína
maškarný bál...

V nedelných prístavoch,
kam kráča vietor,
túlia sa milenci
k vetvám stromov.
Šťavnaté čerešne
lahučko snežia
z konárov bielych líp,
kde vonia jar...

Spomedzi sviežich strún
trávnatých huslí
zaznieva oblačná
symfónia –
mŕtvi v nej tíško spia
a z bielych ohňov
zvlieka sa nadzemská
harmónia...

Pobrežný lunapark
sladkasto vonia
modrými slzami
orgovánov...
Nad mostom trilujú
belasé vtáky,
v ktorých si drieme sen
kajúcnikov.

Judita Ďurčová

DECORE

EXKLUZÍVNY ŠTÝL V GASTRONÓMII

DECORE, najväčšia predajňa na viac ako 400 m² v Novom Meste nad Váhom na Odborárskej ulici 3 (bývalé tlačiarne Tising) s ponukou servítkov, sviečok, dekorácii, aranžmánov, jednorazového riadu. Svadobná výzdoba - predaj - prenájom.

kontakt: 0905 962 718

OSOBNOSTI MÁJA

2.5.1941* VYCHLOPEN Ivan, maliar. Narodil sa v Novom Meste nad Váhom. Zomrel 20.8.1998 v Bratislave – **80. výročie narodenia**.

6.5.2006† ČERNÁČEK Jozef, lekár-neurológ. Narodil sa 11.4.1909 v Novom Meste nad Váhom. Zomrel v Bratislave – **15. výročie úmrtia**.

12.5.1961† ADAMOVIČ Štefan, historik, prekladateľ. Narodil sa 13.11.1903 v Moravskom Lieskovom, kde aj pôsobil. Študoval v Novom Meste nad Váhom. Zomrel v Bratislave. Pochovaný je v Moravskom Lieskovom – **60. výročie úmrtia**.

14.5.1931* SLÁVIK Vladimír, poľovník. Narodil sa v Bratislave. Pôsobil v Brunovciach, v Novom Meste nad Váhom, kde aj 3.5.2015 zomrel – **90. výročie narodenia**.

16.5.1926* MIKUŠ Martin, zooteknik. Narodil sa vo Východnej. Pôsobil v Novom Meste nad Váhom, v Trenčíne, kde aj 19.2.2014 zomrel – **95. výročie narodenia**.

19.5.1906* BÁLENT Ján Štefan, spisovateľ, knihovník. Narodil sa v Allegheny (USA). Zomrel 7.6.1981 vo Veľkom Bieli, okres Bratislava. Pochovaný je v Novom Meste nad Váhom – **115. výročie narodenia**.

19.5.1941† TAREK Michal, kňaz, národný buditeľ. Narodil sa 28.9.1889 v Novom Meste nad Váhom. Zomrel v Bratislave – **80. výročie úmrtia**.

25.5.1916* HREBENÁR Róbert, hudobný skladateľ, právnik. Narodil sa v Novom Meste nad Váhom. Pôsobil v Starej Turej a v Novom Meste nad Váhom, kde aj 29.3.1999 zomrel – **105. výročie narodenia**.

27.5.1996† AMMER Tarzicius, technik. Narodil sa 20.1.1922 v Novom Meste nad Váhom. Pôsobil v Starej Turej. Zomrel v Novom Meste nad Váhom (Česko) – **25. výročie úmrtia**.

29.5.1911* SIŤAJ Štefan, lekár. Narodil sa v Starej Turej. Študoval v Novom Meste nad Váhom. Pôsobil v Trenčianskych Tepliaciach. Zomrel 18.9.1990 v Piešťanoch – **110. výročie narodenia**.

Len to najkrajšie, čo život môže dať, chceme Ti pri Tvojom sviatku zaželať.

Dňa 29. apríla 2021 oslávila svoje životné jubileum 90 rokov pani Anna PEKAROVIČOVÁ, rod. KOLEČANSKÁ

Do ďalších rokov života jej praje manžel, deti a vnuci veľa zdravia, šťastia, lásky a Božieho požehnania.

SPOMÍNANIE

Dňa 12. 4. 2021 uplynul 1 rok, čo nás navždy opustil náš milovaný manžel, otec, deduško, brat, švagor

MARIÁN MORAVČÍK

Kto ste ho poznali a mali radi, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.
*S láskou a úctou spomína manželka, dcéra a synovia s rodinami a celá rodina.
 To, že sa rana zahojí, je len klamné zdanie, v srdci bolesť zostala a tiché spomínanie.*

Milí rodičia, objat' vás už nemôžeme, tak aspoň takto posielame do neba náš odkaz.
 Dňa 28. 05. 2021 si pripomíname 20. výročie, čo nás navždy opustil náš otec a starý otec **STANISLAV ŽUCHA**. A dňa 22. 05. 2021 uplynie 5 mesiacov, čo sme sa rozlúčili aj s našou mamou a starou mamou **VIERKOU ŽUCHOVOU, r. BELÁKOVOU**.

Kto ste ich poznali, venujte im tichú spomienku.
Prestalo srdiečko tŕcť, prestali sa ústa smiať, budeme rodičia drahí, stále na vás spomínaná. Renáta, Lenka s rodinou, Radovana a Radka.

Vážená smútiaca rodina, vážené smútočné zhromaždenie.

V živote sú i ťažké chvíle o ktorých vieme že prídu a predsa nás ich príchod prekvapí. My tu dnes stojíme nad rakvou s pocitom hlbokého smútku a úprimnej účasti aby sme vzdali poslednú úctu a vďaku vzácnemu človekovi, príkladnému, neúnavnému a úprimnému priateľovi Ing. Jánovi Magálovi.

V duchu si premietame celý rad rokov, ktoré si strávil v kolektíve rodákov, priateľov a sympatizantov krásneho Podjavorinského kraja, ktorí sa združujú v Klube Podjavorinských rodákov žijúcich v Bratislave, ktorý si i Ty v roku 1980 zakladal a kde si vo svojom voľnom čase 20 rokov ako richtár klubu nás viedol a spolu s nami sa boril so všetkými problémami v snahe pomôcť nášmu spoločnému dielu rôznymi formami a spôsobmi pri dôstojnej prezentácii našej Podjavoriny. Nedá sa tu teraz všetko vymenovať čo si spravil. Tí ktorí Ťa poznali vedia čo si okrem iných tvojich činností urobil hlavne pre Podjavorinu. Za tvoju činnosť Ti boli udelené viaceré ocenenia.

Lúčime sa s Tebou priateľ Ing. Ján Magál v mene Klubu Podjavorinských rodákov žijúcich v Bratislave. Do posledného tvojho výdychu si bol pre nás richtárom Podjavorinčanov.

Ďakujeme ti za všetku námahu, ktorú si vynaložil pri uskutočňovaní našich spoločných cieľov a smútime lebo s Tebou odchádza Významná osobnosť Podjavoriny.

Češť tvojej pamiatke!

Rozlúčková reč s pánom Ing. Ján Magál, CSc.
 dňa 8. apríla 2021 o 10.00 h
 v Dome smútku Ružinov - Bratislava.
 Reč previedol: Ing. Stanislav Štefanovič
 - súčasný richtár Klubu Podjavorinských rodákov
 v Bratislave.

OPUSTILI NÁS

Miroslav Slanina (†13.3.2021)
 vo veku 67 rokov

Marta Hykaniková (†20.3.2021)
 vo veku 89 rokov

Anna Jelšínová (†21.3.2021)
 vo veku 76 rokov

Mgr. Vasil Stanko (†22.3.2021)
 vo veku 86 rokov

Peter Kubica (†25.3.2021)
 vo veku 67 rokov

Stanislav Skúpy (†26.3.2021)
 vo veku, 69 rokov

Jozef Homola (†26.3.2021)
 vo veku 70 rokov

Miloš Ševcech (†27.3.2021)
 vo veku 78 rokov

Mária Mináriková (†28.3.2021)
 vo veku 84 rokov

Ludmila Mičová (†28.3.2021)
 vo veku 69 rokov

Dušan Bórik (†28.3.2021)
 vo veku 58 rokov

Julianna Ričková (†29.3.2021)
 vo veku 89 rokov

Miroslav Samotný (†30.3.2021)
 vo veku 76 rokov

Iveta Sabová (†30.3.2021)
 vo veku 62 rokov

Milan Hučko († 1.4.2021)
 vo veku 91 rokov

Alojz Herák († 1.4.2021)
 vo veku 73 rokov

Ján Gažo (†2.4.2021)
 vo veku 75 rokov

Jozef Roháček (†3.4.2021)
 vo veku 80 rokov

Eva Smetanová (†5.4.2021)
 vo veku 74 rokov

Jozef Blažek (†3.4.2021)
 vo veku 68 rokov

Jarmila Rokosová († 6.4.2021)
 vo veku 62 rokov

Stanislav Trebatický (†6.4.2021)
 vo veku 75 rokov

Roman Toráč († 7.4.2021)
 vo veku 50 rokov

Jozef Lehocký (†7.4.2021)
 vo veku 76 rokov

pplk.v.v. Horst Hiadlovský
 (†8.4.2021) vo veku 78 rokov

Magdaléna Švehlová (†9.4.2021)
 vo veku 73 rokov

Ján Galko (†12.4.2021)
 vo veku 69 rokov

Rudolf Pisca (†13.4.2021)
 vo veku 63 rokov

Božena Solovičová (†14.4.2021)
 vo veku 92 rokov

Milan Kršák (†14.4.2021)
 vo veku 63 rokov

Emília Pastorková (†20.4.2021)
 vo veku 84 rokov

Za uverejnenie spomienky za zosnulého, príp. smútočného oznámenia je suma 10 centov za slovo. S výnimkou predložiek. Cena za priloženú fotografiu je 2€. Po zaslaní spomienky na adresu redakcia@msks.sk do niekoľkých dní obdržíte mail s inštrukciami o platbe.

Ku dňu matiek

*Naše drahé mamičky,
tetušky aj babičky.
Vela ste už dali lásky
i hladili deťom vlásky.*

*Obetavé v každej chvíli
darujete úsmev milý.
Starostlivo deň čo deň
zaháňate z tváří tieň.*

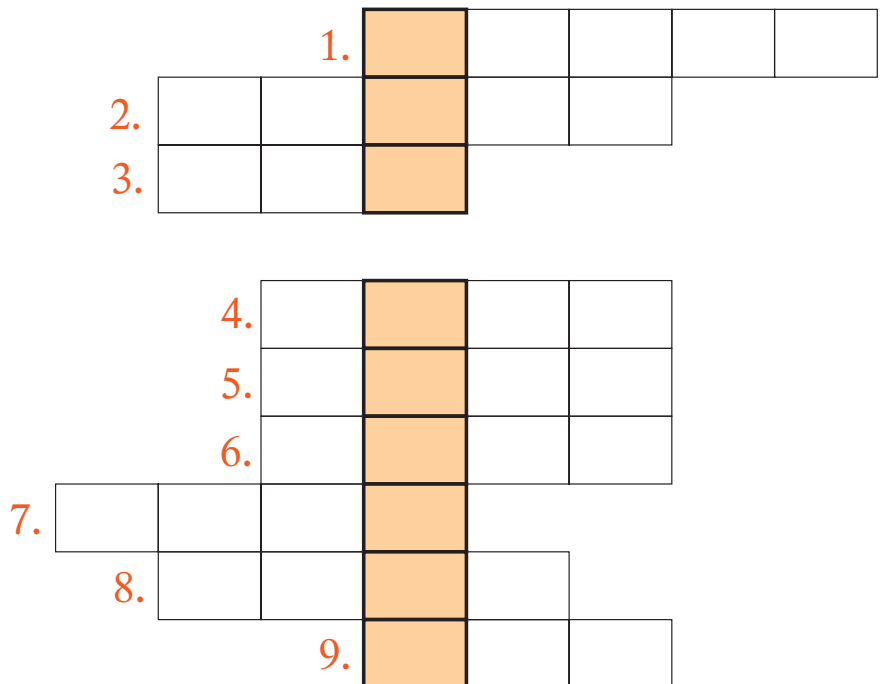
*Nech radosť a šťastie
neustále vo vás rastie.
Nech zdravie je priateľom
čo u vás našiel večný dom.*

Jarmila Foltánová

TAJNIČKA PRE DETI

SPRÁVNA ODPOVEĎ: DEN MATIEK

1. čierny spevavý vtáčik
s oranžovým zobákom	5. cukrová
2. rastú na lúke a potešia mamičku	6. syn môjho deda
3. opak noci	7. opak dospelých
4. chyba inak	8. užijeme ho keď sme chorí
	9. je medzi telom a hlavou

OSEMSMEROVKA

SPRÁVNA ODPOVEĎ: STUĎENÝ MÁJ V STODOLE RAI

CERUZA	NOHAVICE
DIVIAK	POKORA
HRABOŠ	PONÍK
HROCH	REŤAZ
CHOBOT	RIEKA
KABÁT	TRÁVNIK
KOHÚT	TRŇNE
KORYTNAČKA	ÚRODA
KRMIVO	UŠKÁ
KRYHA	VEVERICA
LIGOT	VRÁSKAVEC
LÍŠKA	VRHAŤ
MOTÚZ	VZORKA

V	R	Á	S	K	A	V	E	C	S	H	T
E	U	D	I	V	I	A	K	D	R	R	A
V	L	Í	Š	K	A	E	A	A	N	O	K
E	CH	O	B	O	T	Ý	B	E	M	CH	Č
R	I	E	K	A	M	O	Á	O	N	Á	A
I	J	T	Á	K	Š	U	T	V	O	Ř	N
C	E	R	U	Z	A	Ú	K	O	H	Ú	T
A	S	Á	T	V	Z	O	R	K	A	R	Y
O	O	V	I	M	R	K	Y	D	V	O	R
K	Í	N	O	P	O	H	H	L	I	D	O
E	L	I	G	O	T	R	A	A	C	A	K
P	O	K	O	R	A	Z	A	Ť	E	R	J

Covid zastavil volejbalistky v boji o medaily

Tatiana Brezinská | Foto: Archív klubu

Volejbalistky VK Nové Mesto nad Váhom majú za sebou jednu z najlepších sezón vo svojej histórii. Boli finalistkami Slovenského pohára a v bojoch o extraligové medaily sa dostali až súbojov o bronz.

Najkrutejším spôsobom, a pre športovcov zvlášť, sa séria s Volley project UKF Nitra skončila predčasne. Po odohratí troch zápasov, keď v sérii viedli Nitrianky 2:1, musela súťažná komisia Slovenskej volejbalovej federácie a po dohode štatutárov oboch klubov, pristúpiť k jeho nečakanému ukončeniu. Dôvodom bol výskyt nového koronavírusu práve u našich hráčok. Samozrejme, že zdravie všetkých je na prvom mieste, ale ľudsky veľmi zamrzí, že sa to všetko skončilo práve na dosah historicky veľkého úspechu.

Bronzové medaily tak pripadli našim súperkám.

„V danej situácii sme zvolili najbezpečnejšie riešenie, nechceli sme ohroziť ďalších účastníkov stretnutia,“ uviedol klub vo vyhlásení.

1. zápas
VP UKF Nitra - VK NMnV 1:3

2. zápas
VK NMnV - VP UKF Nitra 2 : 3

3. zápas
VP UKF Nitra - VK NMnV 3:1

Najlepšou hráčkou prvého a druhého duelu série sa stala kapitánka Denisa Martáková. V treťom zápase sa ňou stala Kristína Čierna. V budúcom čísle vám prinesieme zhodnotenie celej náročnej sezóny s trénerom Jurajom Šujanom.

TRHOVISKO JE UŽ OTVORENÉ od 22.4.2021

Zdroj: TSM | FOTO: TSM

Vďaka uvoľneným opatreniam došlo už aj na otvorenie trhoviska, a to 22. apríla 2021.

Otváracia doba:
pondelok - piatok: 06:00 - 13:00 hod.
sobota: 06:00 - 12:00 hod.

Kupujúci - zákazníci:

1. regulovaný vstup a výstup z trhoviska
2. dodržiavať jednosmerný pohyb – usmernenie pri vstupe, kontrola v priestore
3. povinná dezinfekcia rúk pri vstupe
4. povinné prekrytie horných dýchacích ciest
5. minimálna vzdialenosť medzi zákazníkmi 2m
6. max. počet zákazníkov cca 40 osôb, počet vstupov = počet výstupov
7. čas využiť len na nákup – dodržať plynulosť pohybu – nákupu

Vopred ďakujeme za dodržiavanie disciplíny .

NAŠA FOTOHÁDANKA NA MÁJ

Fotohádky pripravuje Viliam Polák

Na archívnej snímke je pohľad z novostavby osempodlažnej budovy pri potravinách (Pevala) pri výstavbe sídliska Lúka v druhej polovici sedemdesiatich rokov 20. storočia. Od dvojpodlažnej budovy v strede záberu začína súčasná Haškova ulica smerom na Námestie slobody.

Vaša rodinná

VAŠA

— LEKÁREŇ VO VILKE —

 Po-Pia
7.00-17.00

 So
8.00-12.00

Lekáreň Vo vilke oproti nemocnici

NOVOMESTSKÝ SPRAVODAJCA, 42. ročník

Mesačník, číslo 5/2021 vydané k 30. aprílu 2021. Vydavateľ: Mesto Nové Mesto nad Váhom, Čsl. armády 1, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, IČO: 00 311 863. Mesačník vydáva Mesto Nové Mesto nad Váhom prostredníctvom MsKS v Novom Meste nad Váhom. Redakčná rada: Dana Uhríková, Jarmila Foltánová, Michaela Kobidová, Monika Šupatíková, Milan Hurtík, Jozef Karlík, František Mašlonka, Viliam Polák, Martin Šimovec. Tatiana Brezinská - šéfredaktorka, 0905 257 231. Adresa redakcie: Mestské kultúrne stredisko, Hviezdoslavova 4, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, č. tel.: priama linka: 032 285 69 20 alebo e-mail: redakcia@mksk.sk. Uzávierka vždy 10. v mesiaci. Nevyžiadané rukopisy a fotografie sa nevracajú. Redakcia nezodpovedá za obsah inzerátov. Grafická úprava a tlač: UNIVERSALPRINT, s.r.o., Priemyselná 2, 915 01 Nové Mesto nad Váhom. Náklad: 1 200 ks. Cena: 0,50 €. ISSN 1338-8223 (tlačová verzia). MK SR - EV 3966/10